

การจัดประสบการณ์การเล่นิทานคุณธรรม
เพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3
โรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตนราษฎร์บำรุง) จังหวัดฉะเชิงเทรา*
ORGANIZATION OF MORAL STORYTELLING EXPERIENCES
TO PROMOTE SELF-DISCIPLINE IN EARLY CHILDHOOD
PUPILSKINDERGARTEN 3RD YEAR, WAT THOT SCHOOL
(CHERD UDOM RATTANA RAT BAMRUNG)
CHACHOENGSAO PROVINCE

สุภาพร จินตามงคล¹, สมชัย ศรีนोक² และ นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ³

Supaporn Jindamongkol¹, Somchai Srinok² and Niwes Wongsuwan³

¹⁻³ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

¹⁻³Master of Education Social Studies, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Corresponding author E-mail: kapong2325@gmail.com

วันที่รับบทความ : 11 กรกฎาคม 2569; วันที่แก้ไขบทความ 6 สิงหาคม 2569; วันที่ตอบรับบทความ : 8 สิงหาคม 2569

Received 11 July 2026; Revised 6 August 2026; Accepted 8 August 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาพัฒนาการด้านวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตนราษฎร์บำรุง) 2. เพื่อเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียนความก้าวหน้าการจัดประสบการณ์การเล่นิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัย

* สุภาพร จินตามงคล, สมชัย ศรีนोक และ นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ. (2569). การจัดประสบการณ์การเล่นิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตนราษฎร์บำรุง) จังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสารสหศาสตร์การพัฒนสังคม, 4(5), 93-108.

Supaporn Jindamongkol, Somchai Srinok and Niwes Wongsuwan. (2026). Organization Of Moral Storytelling Experiences To Promote Self-Discipline In Early Childhood Pupillskindergarten 3rd Year, Wat Thot School (Cherd Udom Rattana Rat Bamrung) Chachoengsao Province.

Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(5), 93-108;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

ในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เขตอุดมรัตนราชบุรีบำรุง) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 25 คน จากโรงเรียนวัดทต (เขตอุดมรัตนราชบุรีบำรุง) โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ดำเนินการโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์การเล่นิทานคุณธรรม จำนวน 8 แผน ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมรวม 4 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์ แบบสังเกตพฤติกรรมวินัยในตนเอง และแบบประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติทดสอบค่าทีแบบจับคู่ (Paired Sample t-test)

ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดประสบการณ์การเล่นิทานคุณธรรม เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านวินัยในตนเองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในด้านการปฏิบัติตามข้อตกลง การควบคุมตนเอง และความรับผิดชอบ สะท้อนให้เห็นว่าการเล่นิทานคุณธรรมเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ ควรส่งเสริมให้ครูปฐมวัยนำกิจกรรมการเล่นิทานคุณธรรมมาใช้ในการบวกรจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างพื้นฐานพฤติกรรมที่เหมาะสมและส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในตัวเด็กอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การจัดประสบการณ์การเล่นิทานคุณธรรม, ส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย, โรงเรียนวัดทต (เขตอุดมรัตนราชบุรีบำรุง)

Abstract

The objectives of this quasi-experimental research were: 1) to study the organization of moral storytelling experiences to promote self-discipline among early childhood students in Kindergarten 3 at Wat Thot School (Choet Udom Rattarat Bamrung), Chachoengsao Province, and 2) to compare the progress in self-discipline of children after participating in the storytelling experiences. The sample group consisted of 25 Kindergarten 3 students, selected through purposive sampling. The research employed 8 moral storytelling experience plans, implemented over a period of 4 weeks. The research instruments included the storytelling experience plans, a self-discipline behavioral observation form,

and an early childhood development assessment form. Data were analyzed using descriptive statistics and the paired sample t-test.

The findings revealed that after participating in the moral storytelling experiences, the students demonstrated significantly higher levels of self-discipline at the .05 level. Improvements were observed in following rules, self-control, and responsibility. These results indicate that moral storytelling is an effective method for promoting self-discipline among early childhood learners. It is recommended that early childhood educators incorporate moral storytelling into classroom activities on a continuous basis in order to foster appropriate behaviors and instill desirable characteristics in children from a young age.

Keywords: Moral storytelling experiences, promoting self-discipline in early childhood, Wat Thod School (Cherd Udom Rattana Rat Bamrung)

บทนำ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และการจัดการศึกษาของไทยในยุคการปฏิรูปการศึกษาได้ให้ความสำคัญทางด้านคุณธรรม จริยธรรมมากยิ่งขึ้น สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาจะต้องมีแนวทางในการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและต้องจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมทั้งนี้ (นัยนา นาคสิงห์, 2544)

เด็กปฐมวัยมีอัตราการเจริญเติบโตทุกด้านทั้งร่างกาย สังคม จิตใจและปัญญาซึ่งเป็นช่วงเวลาที่โอกาสทองของการเรียนรู้เปิดกว้างเต็มที่ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สำคัญที่ต้องปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งถ้าเด็กไม่ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ในช่วงวัยที่เหมาะสมผ่านช่วงเวลาที่ดีที่สุดของการเรียนรู้เรื่องนั้น ๆ ไปแล้ว การพัฒนาในภายหลังจะทำได้ค่อนข้างยาก พัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลขึ้นอยู่กับการพัฒนาทางสติปัญญา เด็กที่อายุต่ำกว่า 8 ปี เป็นวัยที่จะ

ได้รับกฎเกณฑ์และมาตรฐานทางจริยธรรมจากบิดามารดาและครูในช่วงปฐมวัยนี้จึงถือได้ว่าเป็นระยะเวลาที่สำคัญที่สุดในการอบรมกล่อมเกลาและปลูกฝังให้เด็กเป็นคนดี ผู้อบรมเลี้ยงดูเด็กต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่ดำเนินชีวิตอย่างมีสติและเปี่ยมด้วยความรักความเมตตา จัดบรรยากาศที่อบอุ่นงดงามด้วยความรักความเมตตาต่อสรรพสิ่งและกลมกลืนกับความเป็นจริงในธรรมชาติรอบตัว ครูถือเป็นตัวแทนการขัดเกลาทางสังคมที่สำคัญในสถานศึกษา มีบทบาทเป็นทั้งผู้จัดการเรียนรู้และการเป็นแบบอย่างที่ดีในชีวิตประจำวันโดยถือหลัก สอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น อันเป็นพื้นฐานของการพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง การวางรากฐานที่ดีให้กับเด็กปฐมวัยจึงเท่ากับเป็นการเตรียมสร้างพลเมืองที่ดีมีคุณภาพให้กับประเทศชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ (2560 - 2579) ได้กำหนดเป้าหมายคุณภาพการศึกษาให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการแสดงออกด้วยคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนโดยมีสาระสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการตั้งแต่ 0 - 5 ปี ระยะเวลา พ.ศ. 2560 - 2579 โดยการส่งเสริมให้พ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย และการส่งเสริมสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับ “หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560” ที่ได้กำหนดหลักการของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยไว้ว่า 1) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท 2) ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างตามวุฒิภาวะของแต่ละบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชนสังคมและวัฒนธรรมไทย 3) พัฒนาเด็กปฐมวัยโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย 4) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข และ 5) ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชนและสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) ซึ่งแนวคิดดังกล่าวเป็นไปตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 ข้อ 6 ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน บุคคลอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมเลี้ยงดู โดยการเรียนรู้ระยะเปียบ ข้อกำหนด กฎเกณฑ์ ขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นที่ทำให้บ้านอันเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมมีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ เบิร์นส์ อ้างถึงใน กุลยา ตันติผลาชีวะ ที่กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ทางสังคมให้กับเด็กซึ่งกระบวนการเรียนรู้เพื่อปรับตัวเข้าสังคม (Socialization) เป็นกระบวนการเรียนรู้ความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมที่สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรม

ของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองเป็นผู้สร้าง และหล่อหลอมทางสังคมให้เด็กประพฤติปฏิบัติ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2544) การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งการศึกษาถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และเป็นการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนา ในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดเวลา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้มีความเจริญงอกงาม ทั้งทางด้านสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม ความดีงามในจิตใจ มีความสามารถที่จะทำงาน และคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง สามารถเรียนรู้ แสวงหาความรู้ตลอดจนใช้ความรู้สร้างสรรค์โดยการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ซึ่งในการจัดกระบวนการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการจัดให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ช่วยฝึกทักษะกระบวนการคิด การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ซึ่งครูเป็นผู้มีความสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณภาพ เป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศชาติจึงมีบทบัญญัติว่าครูซึ่งเป็นบุคลากรวิชาชีพหลักด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ต้องผ่านระบบการควบคุมเพื่อให้เป็นครูมืออาชีพ เช่น การคิดวิเคราะห์ การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งแตกต่างจากระบบการศึกษาที่เน้นการท่องจำเนื้อหาเพียงอย่างเดียว การปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้ความรู้ซับซ้อนสูงขึ้น เป็นแนวทางที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนควรมีอิสระในการบริหารจัดการ และผู้ปกครองควรมีสิทธิในการเลือกโรงเรียนตามข้อมูลคุณภาพที่เปิดเผย

การจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยการจัดประสบการณ์การเล่นเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมซึ่งเป็นการบอกถึงวิธีการคิดการตัดสินใจในการแก้ปัญหาของบุคคล นิทานเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก นิทานเป็นสื่อการสอนที่สามารถให้ความรู้สิ่งที่หลากหลาย สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้เนื้อหาวิชาการต่าง ๆ ได้เร็วมาก ถ้าเนื้อหานั้นมีความหมายที่เป็นรูปธรรมในจินตนาการของผู้เรียน

โดยเฉพาะจินตนาการในนิทานที่สนุกสนาน นิทานเป็นกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพสูงในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน นิทานเป็นเครื่องมือที่ช่วยกล่อมเกลาพฤติกรรมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีโดยมีการสอดแทรกสิ่งที่พึงประสงค์ไว้ในนิทานเชิงคุณธรรมจริยธรรม นิทานคือเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ เป็นการผูกเรื่องขึ้นเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และสอดแทรกคติสอนใจลงไป (เกริก ยุ้นพันธ์, 2547) เพื่อให้ผู้ฟังเกิดจิตสำนึกที่คล้อยตามนิทาน กิจกรรมการเล่นนิทานถือเป็นสิ่งสำคัญเพราะชั่วโมงนิทาน คือ ชั่วโมงแห่งความสุขของเด็กอนุบาล และเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กวัยนี้เป็นอย่างมาก (ปรีดา ปัญญาจันทร์และชีวัน วิสาสะ, 2544) ดังที่ Sullivan อ้างถึงใน อาริรัตน์ ญาณะศร กล่าวว่า การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมจะทำให้เด็กสามารถค้นพบตนเอง รู้จักสร้างมิตรภาพกับผู้อื่น สามารถเล่นละครหรือเล่นร่วมกับเพื่อน ได้เรียนรู้การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในขณะที่เล่น หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน และจะช่วยส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัยนี้ได้เป็นอย่างดี นิทานสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมจากคนรุ่นเก่าสู่คนรุ่นใหม่ได้และยังสอดแทรกคำสอน คุณธรรมจริยธรรม และการปฏิบัติที่ดีงามสู่ผู้ฟังได้ (อาริรัตน์ ญาณะศร, 2544)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เน้นการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างครบถ้วนในทุกด้าน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และปัญญา อย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ โดยผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย การฝึกวินัยในตนเองผ่านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเก็บของเล่นหรือการทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่เน้นให้เด็กมีส่วนร่วมและสร้างข้อตกลงร่วมกัน จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ที่จะมีวินัยในตนเองได้ดีขึ้นและส่งผลให้เด็กสามารถปรับพฤติกรรมได้อย่างมีความสุขและเต็มใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

โรงเรียนวัดทต (เขตอุดมรัตนราษฎร์บำรุง) ตั้งอยู่ในอำเภอมะเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นโรงเรียนที่มีความสำคัญในด้านการศึกษาของชุมชนในพื้นที่ เป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาผู้เรียนในหลายด้าน โรงเรียนวัดทตเริ่มต้นจากการที่วัดทตราษฎร์เจริญมณีนฤทธิ ได้มีบทบาทในการให้การศึกษาแก่เยาวชนในท้องถิ่น ซึ่งในปัจจุบันยังคงรักษาจุดมุ่งหมายในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและเป็นประโยชน์ต่อสังคม มีอัตลักษณ์ที่เป็นโดดเด่น “จิตอาสา นำพาวินัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม” เอกลักษณ์ “การสร้างคนดีสู่สังคม”

ผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยเรื่อง “การจัดประสบการณ์การเล่นนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เขตอุดมรัตนราษฎร์

บำรุง)” จังหวัดฉะเชิงเทรา ในการศึกษาเป็นการสร้างพื้นฐานที่ดีในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในเด็กและเยาวชน ซึ่งสามารถนำไปสู่การสร้างสังคมที่มีความรัก ความสามัคคี และความสงบสุข โดยการนำหลักธรรมเหล่านี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันจะช่วยให้เกิดการพัฒนายั่งยืนทั้งในระดับบุคคลและการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นที่การเตรียมผู้เรียนให้พร้อมรับมือกับความท้าทายและโอกาสในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเน้นการพัฒนาทักษะที่สำคัญ การบูรณาการเทคโนโลยี และการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายและมีส่วนร่วม ความสำเร็จในการศึกษาในศตวรรษนี้ จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้เรียนและการพัฒนาสังคมในระยะยาว จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการฟื้นฟูคุณธรรมและจริยธรรมในเด็กนักเรียน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศในอนาคต และการพัฒนาประเทศชาติสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตน์ราษฎร์บำรุง)
2. เพื่อเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียนความก้าวหน้าการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตน์ราษฎร์บำรุง)

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้รูปแบบวิธีวิทยาการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ด้วยการศึกษาวเคราะห์ตัวแปร ประชากรกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มเป้าหมาย และกรอบแนวคิด และนำไปสู่การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ (Statistics Analysis) ในเชิงปริมาณ ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตน์ราษฎร์บำรุง) จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 210 คน กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตน์ราษฎร์บำรุง) จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 1 ห้องเรียน 25 คน ได้โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Specific Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษามีลักษณะ ดังนี้

1) นิทานคุณธรรม จำนวน 4 เรื่อง 2) แผนการจัดประสบการณ์ จำนวน 4 แผน 3) แบบสังเกตพฤติกรรม 4) แบบวัดพฤติกรรม การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยศึกษาเอกสารวิชาการและจากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยโรงเรียนวัดทต (เขตอุดมรัตนราษฎร์บำรุง) จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีขั้นตอน ดังนี้ 1. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ 2. ขั้นตอนในการเลือกนิทานคุณธรรม เพื่อวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย จำนวน 4 เรื่อง 3. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่านิทานดำเนินการเลือกนิทาน ดังนี้ 1) ตันมีวินัย 2) น้องน้ำใสไม่มีวินัย 3) หนูเป็นเด็กดี มีวินัย 4) น้องวาไรระเปียบ 4. นำนิทานที่ส่งเสริมคุณธรรมการมีวินัยในตนเอง 4 เรื่อง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด 5. สร้างแผนการจัดประสบการณ์จำนวน 4 แผน โดยมีนิทานประกอบจำนวน 4 เรื่อง 1) ตันมีวินัย 2) น้องน้ำใสไม่มีวินัย 3) หนูเป็นเด็กดี มีวินัย 4) น้องวาไรระเปียบ ลักษณะแผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรมที่ส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง จำนวน 4 แผน ใช้เวลาการจัดประสบการณ์แผนละ 30 นาที เนื้อหาของแผนการจัดประสบการณ์ประกอบด้วยนิทาน จำนวน 4 เรื่อง ซึ่งแต่ละเรื่องประกอบด้วย ชื่อแผน ชื่อเรื่อง จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการจัดประสบการณ์ สื่อ การวัดผลและประเมินผล และบันทึกหลังการสอน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ทำการวิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1) ขอนหนังสือจากหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ 2) จัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย จำนวน 4 แผน 3) สังเกตและบันทึกข้อมูลหลังจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย จำนวน 4 แผน 4) ประเมินพฤติกรรมและวัดผลหลังจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย จำนวน 4 แผน 5) เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคลจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ตามเกณฑ์แล้ว นำมาจัดทำข้อมูลให้มีฉบับสมบูรณ์ นำข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เขตอุดมรัตนราษฎร์

บำรุง) จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติดังนี้ สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรม เพื่อส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย จะใช้สูตร t-test ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

ผลการศึกษา

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า การจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตนราษฎร์บำรุง) ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนำเสนอข้อมูลพื้นฐานของการจัดประสบการณ์ รูปแบบกิจกรรมที่ใช้ในการเล่านิทานคุณธรรม เนื้อหานิทานคุณธรรมที่ใช้ กระบวนการจัดประสบการณ์ บทบาทของครูและผู้เรียนในการจัดประสบการณ์สภาพแวดล้อมหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตนราษฎร์บำรุง) มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตัวบ่งชี้ 6.2 มีวินัยในตนเอง มีสภาพที่พึงประสงค์ 2 ข้อ คือ 1) การเก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง 2) เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง เพื่อนำมาเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน ๆ ละ 30 นาที หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะแก้ไขและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องแนะนำเพิ่มเติมและแก้ไขตามลำดับแล้วจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ต่อไป จากการสร้างแผนการจัดการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตนราษฎร์บำรุง) ผู้วิจัยได้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 4 แผน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตนราษฎร์บำรุง)

ประสิทธิภาพ	(n=25)			
	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
ผลของการจัดประสบการณ์การเล่นิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยทั้ง 4 แผน (E ₁)	40	706	28.08	70.20
วัดพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยทั้งสองด้าน (E ₂)	40	906	36.24	90.60

จากการศึกษาการจัดประสบการณ์การเล่นิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เขตอุดมรัตนราชูรบำรุง) พบว่า การจัดประสบการณ์การจัดประสบการณ์การเล่นิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยด้วยการเล่นิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดและจากการสังเกตพฤติกรรมเรื่องการมีวินัยในตนเอง พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการมีค่าเฉลี่ย 28.08 คิดเป็นร้อยละ 70.20 และการวัดผลด้วยการสังเกตพฤติกรรมพบว่า วินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยทั้งสองด้านคือ ด้านการเก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง และด้านการเข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเองมีผลเฉลี่ย 36.24 คิดเป็นร้อยละ 90.60 แสดงให้เห็นถึงการจัดประสบการณ์การเล่นิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เขตอุดมรัตนราชูรบำรุง) เด็กมีวินัยในตนเองเพิ่มขึ้นหลังจากมีการจัดประสบการณ์การเล่นิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า เปรียบเทียบความก้าวหน้าการจัดประสบการณ์การเล่นิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ โรงเรียนวัดทต (เขตอุดมรัตนราชูรบำรุง) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความก้าวหน้าการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตน์ราษฎร์บำรุง)

คะแนน ทดสอบ	จำนวน นักเรียน	คะแนน เต็ม	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	df	Sig.
ก่อนเรียน	25	40	19.44	3.93	26.43*	24	.000
หลังเรียน	25	40	39.08	0.98			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางแสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความก้าวหน้าการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตน์ราษฎร์บำรุง) พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนจำนวน 25 คน มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 39.28 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 19.44 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่า T-test (Dependent Samples) พบว่าค่า t ที่คำนวณได้สูงถึง 26.43 และมีค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งถือว่าน้อยกว่าระดับ .05 จึงสรุปได้อย่างมั่นใจว่า คะแนนหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง “การจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตน์ราษฎร์บำรุง) จังหวัดฉะเชิงเทรา” โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตน์ราษฎร์บำรุง) 2) เพื่อเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียนความก้าวหน้าการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตน์ราษฎร์บำรุง) ซึ่งจากสรุปผลการวิจัยอภิปรายผลอภิปรายผลดังนี้

1. การจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรมเพื่อศึกษาพัฒนาการด้านวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตนราษฎร์บำรุง) ที่ผู้วิจัยได้ศึกษามา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาดา ไชย์พิรา ได้ศึกษาการส่งเสริมพฤติกรรมการกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัยผ่านกิจกรรมการเล่านิทาน ผลการวิจัย พบว่า 1) พฤติกรรมการกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ด้านการกล้าแสดงออกเป็นตัวของตัวเอง ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และด้านความภาคภูมิใจในตนเอง 2) พฤติกรรมการกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ด้านการกล้าแสดงออกเป็นตัวของตัวเอง ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และด้านความภาคภูมิใจในตนเองสอดคล้องกับ สตรีรัตน์ บุพศิริ ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเล่านิทานธรรมะประกอบหุ่นเงาเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัย พบว่าเด็กปฐมวัยก่อนได้รับการจัดประสบการณ์และระหว่างได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานธรรมะประกอบหุ่นเงา มีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกโดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัยแยกเป็นรายด้าน ได้แก่ การแสดง ความกระตือรือร้นอยากเข้าร่วมกิจกรรม การแสดงท่าทางด้วยความมั่นใจ การกล้าสบตาผู้อื่น การกล้าแสดงออกและมั่นใจในการพูด และการแสดงออกทางความคิดผ่านผลงานของตนเอง พบว่าคะแนนพฤติกรรมการกล้าแสดงออกทั้ง 5 ด้าน มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์แบบคะแนนรวมทั้งหมด ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. เปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียนความก้าวหน้าการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตนราษฎร์บำรุง) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับ จินดา น้าเจริญ ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความมีวินัยในตนเองด้านสิ่งแวดล้อม การศึกษาความมีวินัยในตนเองด้านสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมลักษณะนิสัยแบบวางแผนปฏิบัติ ทบทวน การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความมีวินัยในตนเองด้านสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมลักษณะนิสัยแบบวางแผนปฏิบัติทบทวน โดยเน้นการพัฒนาเด็กให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสิ่งแวดล้อมรอบข้างผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กเข้าใจความสำคัญของการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและการตัดสินใจ

ในการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันอย่างมีระเบียบแบบแผน ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การออกแบบการศึกษาแบบเชิงทดลอง โดยมีเด็กปฐมวัยในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 30 คน จากโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางเป็นกลุ่มตัวอย่าง เด็กทั้งหมดได้รับการจัดกิจกรรมการเสริมลักษณะนิสัยที่เกี่ยวข้องกับการมีวินัยในตนเอง และการรักษาสีสิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดระเบียบห้องเรียน การรักษาความสะอาดและการแยกขยะผลการศึกษา พบว่า เด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมลักษณะนิสัยแบบวางแผนปฏิบัติทบทวนมีการพัฒนาความมีวินัยในตนเองด้านสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เด็กสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและแสดงออกถึงการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้นตามลำดับ โดยการปฏิบัติตามขั้นตอนและการทบทวนกิจกรรมที่ทำทุกวันการศึกษานี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างวินัยในตนเองและการเรียนรู้การดูแลรักษาสีสิ่งแวดล้อมในเด็กปฐมวัย ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการทางจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคมในอนาคตได้สอดคล้องกับ สุกใส อินทรา ได้ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนาความมีวินัยในตนเองด้วยกิจกรรมการจัดเก็บของเล่น วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนปากคลองชวดใหญ่ ปีการศึกษา 2566 โดยใช้กิจกรรมการจัดเก็บของเล่นเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างวินัยในตนเองของเด็กจำนวน 29 คน ที่เรียนในห้องเรียนเดียวกัน ซึ่งเป็นประชากรในการศึกษาครั้งนี้ การศึกษานี้ใช้การสร้างแรงจูงใจและการเสริมแรงเป็นวิธีการในการพัฒนาโดยใช้นิทาน และการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดเก็บของเล่น จากนั้นจะใช้การสร้างข้อตกลงในการเก็บของเล่น ที่เด็กต้องปฏิบัติตาม และเสริมแรงโดยใช้สติ๊กเกอร์รูปหัวใจเพื่อติดที่สมุดเด็กดี เมื่อเด็กปฏิบัติตามข้อตกลงได้ครบ 5 วันต่อสัปดาห์ เด็กจะได้รับสติ๊กเกอร์ที่สามารถนำไปแลกของรางวัลที่ชอบได้

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กิจกรรมการจัดเก็บของเล่น ซึ่งเป็นการใช้แรงจูงใจจากนิทานและการแสดงบทบาทสมมติ 2) แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองขณะจัดเก็บของเล่น โดยจะมีการประเมินพฤติกรรมเด็กและบันทึกคะแนนในสมุดเด็กดีผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการทดลอง 5 สัปดาห์ โดยค่าร้อยละของการพัฒนาพฤติกรรมมีการเพิ่มขึ้นจาก 59.36% ในสัปดาห์แรกเป็น 72.55%, 80.77%, และ 86.05% ในสัปดาห์ที่ 2, 3, และ 4 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเด็กสามารถพัฒนาความมีวินัยในตนเองได้ดีขึ้นเมื่อได้รับแรงจูงใจและการเสริมแรงอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้กิจกรรมการจัดเก็บของเล่น

โดยมีการสร้างแรงจูงใจและการเสริมแรงมีผลในการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมของเด็กในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในอนาคต

องค์ความรู้ใหม่

การเล่านิทานคุณธรรมสามารถส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนให้เห็นว่าการเล่านิทานที่เน้นเนื้อหาคุณธรรมเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และสามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับปฐมวัยได้อย่างเป็นรูปธรรม

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดทต (เชิดอุดมรัตนราษฎร์บำรุง) พบว่า หลังการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรม เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านวินัยในตนเองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 ทั้งในด้านการปฏิบัติตามข้อตกลง การควบคุมตนเอง และความรับผิดชอบ สะท้อนให้เห็นว่าการเล่านิทานคุณธรรมเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ ควรส่งเสริมให้ครูปฐมวัยนำกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมมาใช้ในการบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างพื้นฐานพฤติกรรมที่เหมาะสมและส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในตัวเด็กอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 1) ครูปฐมวัยควรบูรณาการการเล่านิทานคุณธรรมในแผนการจัดประสบการณ์อย่างสม่ำเสมอโดยเลือกนิทานที่เหมาะสมกับวัย มีเนื้อหาสอดคล้องกับพฤติกรรมวินัยในตนเองที่ต้องการส่งเสริม และออกแบบกิจกรรมหลังเล่านิทานที่กระตุ้นให้เด็กคิดและปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน 2) สถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ประเภทนิทานคุณธรรม เช่น หนังสือนิทาน แผ่นพับ ภาพประกอบ หรือสื่อดิจิทัล เพื่อให้ครูสามารถใช้ประกอบการจัดประสบการณ์ได้ หลากหลาย และมีความน่าสนใจยิ่งขึ้น 3) ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กอย่างต่อเนื่องที่บ้านโดยการอ่านนิทานคุณธรรมร่วมกับบุตรหลาน พูดคุยและชี้แนะพฤติกรรมที่ดีที่ปรากฏในนิทาน เพื่อให้เด็กเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและสามารถประพฤติปฏิบัติได้ทั้งที่บ้านและโรงเรียนอย่างสอดคล้องกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรศึกษาในโรงเรียนระดับปฐมวัยหลายแห่ง เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์และเพิ่มความครอบคลุมของข้อมูลที่ได้จากงานวิจัย 2) ควรศึกษาการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของรูปแบบการเล่านิทานที่แตกต่างกัน เช่น การเล่าแบบใช้สื่อภาพประกอบ การใช้หุ่นมือ หรือการเล่าแบบมีการแสดงประกอบ เพื่อค้นหารูปแบบที่เหมาะสมที่สุดกับพัฒนาการของเด็ก 3) ควรศึกษาในประเด็นด้านอื่นของพัฒนาการเด็กปฐมวัย ที่อาจได้รับอิทธิพลจากการเล่านิทานคุณธรรม เช่น พัฒนาการด้านอารมณ์ สังคม หรือการรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น 4) ควรมีการติดตามผลในระยะยาวเพื่อตรวจสอบว่าพฤติกรรมวินัยในตนเองของเด็กยังคงมีความต่อเนื่องและยั่งยืนหลังจากสิ้นสุดกิจกรรมการเล่านิทานหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). เอกสารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2544). ครูกับการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกริก ยุ้นพันธ์. (2547). การเล่านิทาน. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาธน์.
- นัยนา นาคะสิงห์. (2544). โครงการดูงานโรงเรียนในฝัน. ยะลา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา.
- ปรีดา ปัญญาจันทร์ และชีวัน วิสาสะ. (2544). เล่านิทานอย่างไรให้สนุก. กรุงเทพมหานคร: แพรวเพื่อนเด็ก.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: ชุมชนุสสรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อารีรัตน์ ญาณะสร. (2544). พฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การประกอบอาหารเป็นกลุ่ม. ใน ปริญญาพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.